

SABIEDRISKO PAKALPOJUMU REGULĒŠANAS KOMISIJA

Ūnijas ielā 45, Rīgā, LV-1039 | Tālrunis 67097200 | Fakss 67097277 | E-pasts sprk@sprk.gov.lv

Rīgā

Dokumenta datumu skatīt laika zīmogā

26.06.2017.

Dokumenta numuru skatīt pievienotajā datnē

1-2.82/2106

AS "Conexus Baltic Grid"

info@conexus.lv

consultation@conexus.lv

Par izsoles noteikumiem

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (turpmāk – Regulators) izvērtēja AS "Conexus Baltic Grid" (turpmāk – sistēmas operators) tīmekļa vietnē publicēto izsoles noteikumu projektu "Par izsoles noteikumiem par dabasgāzes nodrošināšanu pārvades sistēmas starpsavienojumā ar krātuvi 2017. – 2018. gadā" (turpmāk – Projekts) un izsaka šādu viedokli:

- Regulators vērs uzmanību, ka Projektā noteiktā procedūra neatbilst izsoles procedūrai, bet pēc būtības ir pielīdzināma konkursam. No Projektā ietvertā regulējuma nav saprotams, kāds tieši ir izsoles (konkursa) priekšmets. Atbilstoši Enerģētikas likuma 15.panta sestajai daļai pārvades sistēmas operators ir atbildīgs par enerģijas pārvades sistēmas darbību, apkalpošanu un drošumu, sistēmas vadību un attīstību licences darbības zonā, savienojumu ar citām sistēmām, kā arī par sistēmas ilglaicīgu spēju nodrošināt enerģijas pārvadi atbilstoši pieprasījumam. Tātad Projektā paredzētās saistības dabasgāzes pieejamības nodrošināšanai primāri ir pārvades sistēmas operatora tiesības, pienākums un atbildība, kas noteikta gan Enerģētikas likumā, gan licencē. Savukārt izsole vai konkurss ir vienīgi līdzeklis minētā pienākuma izpildei un "saistības dabasgāzes pieejamības nodrošināšanai pārvades sistēmas starpsavienojumā ar Inčukalna pazems gāzes krātuvi" joprojām paliek pārvades sistēmas operatoram. Regulators vērs uzmanību, ka arī līgums, kuru sistēmas operators slēdz ar izsoles uzvarētāju, nevarētu būt atzīstams par izsoles vai konkursa priekšmetu, jo ir uzskatāms par procesa galarezultātu un ir vienīgi līdzeklis, kā nodrošināt procesa mērķa sasniegšanu, nosakot gan izsoles uzvarētāja, gan sistēmas operatora tiesības un saistības.
- No Projekta 2.punkta izriet izsoles uzvarētāja pienākums nodrošināt dabasgāzes iesūkņēšanu un uzglabāšanu krātuvē. Savukārt no turpmākajiem Projekta punktiem izriet arī izsoles uzvarētāja pienākums pēc informācijas no sistēmas operatora saņemšanas iesniegt nomināciju vai renomināciju noteikta daudzuma dabasgāzes ievadīšanai pārvades sistēmā, kas faktiski nozīmē pienākumu sistēmas operatora norādītā laikā izņemt noteiktu dabasgāzes daudzumu no krātuves. Ņemot vērā, ka šāds pienākums nenozīmē tikai "iesūkņēšanu un uzglabāšanu" un būtiski paplašina izsoles uzvarētāja saistības, kas savukārt var ietekmēt pretendentu vēlmi piedalīties izsolē, šāds pienākums papildus iesūkņēšanai un uzglabāšanai būtu jānorāda, definējot izsoles priekšmetu. Turklāt, izpildot sistēmas operatora uzdevumu norādītā laikā izņemt noteiktu dabasgāzes daudzumu no krātuves, izsoles uzvarētāja krātuvē uzglabātais dabasgāzes daudzums samazināsies, līdz ar to izsoles uzvarētājam vairs nebūs iespējams izpildīt Projekta 2.punktā noteiktās saistības attiecībā uz uzglabājamo dabasgāzes daudzumu noteiktā laika periodā.
- Projektā ir ietverts nosacījums, ka izsoles dalībniekiem ir jābūt noslēgtam uzglabāšanas un pārvades sistēmas pakalpojumu līgumam, kā arī balansēšanas līgumam.

Regulators norāda,
AS "Conexus Baltic Grid"

e-pastā: info@conexus.lv

26.06.2017.

Nr. 483/01-7

ka šāds noteikums nepamatoti ierobežo tādu dalībnieku tiesības piedalīties izsolē, kuriem minētie līgumi nav noslēgti un mazina potenciālo izsoles dalībnieku skaitu. Regulatora ieskatā, būtu jāparedz regulējums, saskaņā ar kuru vai nu pieteikumu iesniegšanas termiņš būtu pietiekošs, lai potenciālajam izsoles dalībniekam būtu iespēja noslēgt attiecīgos līgumus līdz izsoles norises beigām, vai arī jāizslēdz minētais ierobežojums, nepieciešamo līguma noslēgšanas pienākumu paredzot, piemēram, līgumā ar izsoles uzvarētāju.

4. Projekta 3.punktā būtu jāietver noteikums, saskaņā ar kuru paziņojuma publicēšanai plašsaziņas līdzekļos piemēro tādu pašu termiņu, kāds noteikts paziņojuma publicēšanai AS “Conexus Baltic Grid” tīmekļa vietnē. Regulatora ieskatā, paziņojums par izsoli būtu jāpublicē vismaz septiņas dienas pirms izsoles, dodot iespēju iepazīties ar izsoles noteikumiem un izvērtēt iespēju piedalīties tajā. Tāpat, Regulatora ieskatā, paziņojumam par izsoli būt jābūt pieejamam arī angļu valodā.
5. Projektā ir norādīts termiņš, līdz kuram pretendenti var pieteikties dalībai izsolē, bet nav norādīts termiņš, līdz kuram jāiesniedz saistošie piedāvājumi, kā arī nav norādīts termiņš, kad notiks piedāvājumu izvērtēšana un izsoles uzvarētāju noteikšana. Projekta 5.punktā noteiktais termiņš pieteikumu iesniegšanai ir īss un var tikt traktēts kā nesamērīgs.
6. No Projekta nav saprotams, kāda ir saistošo piedāvājumu iesniegšanas kārtība, kā tiks nodrošināta saistošo piedāvājumu konfidencialitāte līdz vērtēšanas brīdim, kas veiks saistošo piedāvājumu vērtēšanu (sistēmas operatora izveidota komisija, struktūrvienība, darbinieks). Atbilstoši Projekta 5. un 14.punktam pieteikums dalībai izsolē jāiesniedz elektroniski (e-pastā) un arī informāciju par saistošā piedāvājuma saņemšanu sistēmas operators nosūtīs elektroniski. Savukārt veids, kādā jāiesniedz saistošie piedāvājumi (elektroniski, papīra formātā, aploksnēs ar konkrētām norādēm u.c.), Projektā nav norādīts. Projektu būtu jāpapildina ar punktiem, kas nosaka saistošo piedāvājumu iesniegšanas kārtību, tostarp nodrošinot to konfidencialitāti, kā arī ar punktiem, kas nosaka saistošo piedāvājumu izvērtēšanas (izsoles veikšanas) kārtību.
7. Projekta 5.punktā ietvertā prasība, iesniedzot pieteikumu, norādīt indikatīvo piedāvājumu, nav pamatota. Tirgus dalībnieka spēju kvalificēties saistoša piedāvājuma iesniegšanai var pietiekami pamatot noslēgts pārvades sistēmas pakalpojuma līgums un balansēšanas līgums, bez norādes par indikatīvo piedāvājumu. Vienlaicīgi jāņem vērā, ka šobrīd AS “Conexus Baltic Grid” un AS “Latvijas Gāze” ir viens tirgus dalībnieks Konkurences likuma izpratnē. Līdz ar to, tirgus dalībniekiem atklājot savus indikatīvos piedāvājumus AS “Conexus Baltic Grid”, dabasgāzes tirgotājs AS “Latvijas Gāze” var gūt nepamatotas konkurences priekšrocības, ja sniedz pati savu piedāvājumu. Kā minēts punktu augstāk, Projekts šobrīd neparedz saistošo piedāvājumu konfidencialitāti un līdz ar to nenodrošina pret nevienlīdzīgas attieksmes risku, AS “Conexus Baltic Grid” vērtējot dalībnieku iesniegtos piedāvājumus. Tādējādi, Regulatora ieskatā prasība iesniegt indikatīvo piedāvājumu būtu izslēdzama no Projekta.
8. Projekta 16.punkta noteikums rada neizpratni par to, kas ietilpst ar dalību izsolē saistītajos izdevumos (dalības maksa u.tml.), līdz ar to šāds punkts nebūtu jāietver Projektā. Ja par dalību izsolē ir paredzēta maksa, attiecīgajiem noteikumiem ir jābūt noteiktiem Projektā.
9. Projekta punktos, kas attiecas uz saistošo piedāvājumu vērtēšanu (17.-19.punkts), ir ietverta piedāvājumu sakārtošanas secība, bet nav precīzas norādes par kritērijiem, pēc kuriem tiks noteikts izsoles uzvarētājs. Izsoles noteikumos minētā “sakārtošana izdevīguma secībā” raksturo darbības, kuras sistēmas operators veic pēc piedāvājumu satura noskaidrošanas. Projektā ir skaidri jānoteic kritēriji, saskaņā ar kuriem tiek izvērtēti pieteikumi un noteikti uzvarētāji. Regulators aicina izvērtēt lietderību noteikt regulējumu, kas ļautu pretendenta pieteikumā norādīt, vai viņa saistošais piedāvājums attiecas arī uz gadījumu, ja saskaņā ar izsoles rezultātiem izteiktais piedāvājums var tikt pieņemts tikai daļēji (Projekta 19.punkts).

Pretendentam vajadzētu būt tiesībām atteikties no līguma slēgšanas, ja viņa pieteikums nevar tikt pieņemts pilnā apmērā.

10. Lai radītu pārlicību par izsoles procesa korektu norisi, par izsoles rezultātiem būtu jāinformē visi tās dalībnieki. Līdz ar to informāciju par izsoles uzvarētājiem un to piedāvāto cenu būtu pamats sniegt visiem dalībniekiem, kas vienlaikus nozīmētu, ka pārējo dalībnieku piedāvājumi ir noraidīti.
11. No Projekta 22.punkta nav saprotams, kā sistēmas operators noteiks, vai cena ir ekonomiski nepamatota. Projektā ir jāparedz kritēriji, pēc kuriem tiek noteikta ekonomiskā pamatotība.
12. Projekta 26.punktā noteiktais termiņš, kurā izsoles uzvarētājiem jāiesniedz parakstīts līgums (3 darba dienas) var tikt uzskatīts kā nesamērīgs, īpaši, ja uzvarētājs nebūs Latvijas komersants. Vēršam uzmanību, ka Regulatora 2017.gada 13.aprīļa lēmums Nr.1/16 "Dabaszāģes pārvades sistēmas lietošanas noteikumi" paredz parakstītus līgumus iesniegt sistēmas operatoram 10 dienu laikā pēc nosūtīšanas.
13. Ņemot vērā no Eiropas Savienības tiesību aktiem izrietošo pārvades sistēmas operatoru sadarbības pienākumu, apšaubāma ir Projekta 28.punktā paredzētā atbildība, ja izsoles uzvarētāja saistību izpilde nav iespējama cita pārvades sistēmas operatora dēļ. Turklāt šāds nosacījums ir pretrunā ar Projekta pielikumā esošā līguma projekta nosacījumiem, kas paredz, ka nepārvaramas varas apstākļi ir šķērslis, kas radies ārpus ietekmētās puses kontroles. Šāda izsoles uzvarētāja atbildība varētu būt tikai gadījumos, ja viņš visās dabaszāģes transportēšanā iesaistītajās pārvades sistēmās nav veicis visas nepieciešamās pārvades sistēmas jaudas rezervēšanu un nominācijas. Vienlaikus vēršam uzmanību, ka Projekta noteikumi un līguma projekts neparedz sistēmas operatora atbildību (līgumsodu), ja saistību izpilde nav iespējama sistēmas operatora vainas dēļ.
14. Attiecībā uz Projekta 35.punktā ietverto noteikumu par līguma darbību enerģētiskās krīzes situācijā būtu jāparedz regulējums, kas noteic, ka enerģētiskās krīzes gadījumā līguma izpilde tiek nodrošināta, ciktāl to var izdarīt, vai arī vispār izvairīties no enerģētiskās krīzes noteikumu iekļaušanas Projektā, ievērojot līgumā ietverto atrunu par nepārvaramas varas apstākļiem un norādi, ka enerģētiskās krīzes situācijā puses vienojas par līguma turpmāku izpildi.
15. Projekta 37.punktā nav norādīts, no kura brīža skaita minētajā punktā noteiktos termiņus. Turklāt norādītos termiņus var uzskatīt par nesamērīgiem ar mērķi vilcināt samaksu. Arī Projekta 41.punktā noteiktos līgumsodus var uzskatīt par nesamērīgiem, īpaši ņemot vērā atzinuma 13.punktā minēto.
16. Projekta 42.punktā būtu nepieciešams norādīt, ka ar pārkāpumiem saprot Projekta 40. un 41.punktā minētos gadījumus.

Regulators norāda, ka Projekta un tā pielikumā esošā līguma noteikumiem ir jābūt skaidriem un nepārprotamiem, precīzi definējot izsoles priekšmetu, tās norisi, kā arī līguma slēgšanas, izpildes un izbeigšanas kārtību. Noteikumi, kas attiecas uz līguma izpildi, norēķiniem un līgumsodu, ir jāietver līgumā, savukārt izsoles noteikumos ir jānorāda skaidra, pārredzama un nepārprotama izsoles norises kārtība. Ņemot vērā, ka Projekta pielikumā esošais līguma projekts ietver līdzīgus jautājumus, iepriekš minētais saistībā ar izsoles priekšmetu, saprotamām saistībām, vienlīdzīgiem līguma nosacījumiem, saprātīgiem termiņiem un samērīgiem līgumsodiem attiecas arī uz līguma projekta saturu.

Priekšsēdētāja
p.i.
padomes loceklis

R.Irkļa

I.Birziņš

Niedrīte 67097230

DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU.